

דף תרגול: המעגלים של הלב – המשפחה הקרובה והמורחבת

מהדורה למורה עולים חדשים

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את המושגים משפחה קרובה, משפחה מורחבת ומשפחה שבחרתי
- להבין שיש סוגים שונים של משפחות ולכולן יש ערך שווה
- לזהות דוגמאות למעגלי השייכות סביב כל ילד וילדה

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א׳ – הבנת הנקרא

- 1. א – חוט אדום ארוך
- 2. ב – המשפחה הקרובה שגרה איתי
- 3. ב – סבים, דודים ובני דודים
- 4. ג – המשפחה שבחרתי
- 5. ב – שהיא אוספת אותו מבית הספר כמו דודה
- 6. א – יש לה שתי אמהות ואח קטן

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

- 1. לא נכון – בסיפור מוסבר שכל משפחה נראית אחרת, אבל בכולן יש אהבה ודאגה
- 2. נכון – כך כתוב בסיפור במפורש
- 3. לא נכון – יש משפחות מורחבות שגרות רחוק ונפגשות בטלפון או בחגים
- 4. לא נכון – בבית של אביגיל מדברים עברית וצרפתית
- 5. נכון – בסיפור נכתב שאנחנו יכולים לשמח, לעזור ולאהוב אחרים

חלק ג׳ – השלמת מילים

- 1. קרובה
- 2. מורחבת
- 3. בחרתי
- 4. דודה
- 5. אומנת
- 6. אתיופיה

חלק ד׳ – התאמה

- 1 – ד (אנשים שגרים איתי או מגדלים אותי)
- 2 – א (סבים, דודים ובני דודים)
- 3 – ב (שכנה או חבר שהם כמו משפחה)
- 4 – ה (משפחה שמגדלת ילד באהבה)
- 5 – ג (ההרגשה שאני חלק ממשהו)

חלק ה׳ – חושבים וכותבים

- 1. תשובה אישית: מעגל ראשון - משפחה קרובה, מעגל שני - משפחה מורחבת, מעגל שלישי - אנשים שהם כמו משפחה
- 2. כי כמו שהגלים מתפשטים מהאבן, גם מעגלי האנשים מתפשטים ממני החוצה - מהקרובים ביותר ועד הרחוקים יותר

חלק ו׳ – כתיבה יצירתית

- 1. קריטריונים: ציון שם או תיאור הדמות, הסבר קצר מדוע האדם חשוב, שימוש בלשון ראשון גוף

כרטיס יציאה – מה לחפש

- משפחה קרובה - גרים איתי/מגדלים אותי; מורחבת - דודים, סבים ועוד
- כל דוגמה הגיונית כמו שכן, מטפלת, חבר קרוב
- כי בכל סוג משפחה יש אהבה, דאגה ורצון להיות יחד, גם אם היא נראית שונה

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח את השיעור בפעילות החוט האדום כפי שמתואר בסיפור, כדי לחבר את הכיתה לנושא
- כדאי לתת מקום לשונות במשפחות התלמידים בכיתה ולהדגיש שאין משפחה 'נכונה' אחת
- בחלק הפתוח, אפשר לאפשר לתלמידים לכתוב גם על חיית מחמד או דמות דמיונית אם זה מקל עליהם לפתוח ברגש

דף תרגול: המעגלים של הלב – המשפחה הקרובה והמורחבת

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בשיעור לומדים על המשפחה הקרובה, המשפחה הרחוקה יותר, ועל אנשים שהם כמו משפחה. ענו על השאלות בעזרת הסיפור.

📖 מילון קטן:

משפחה קרובה	האנשים שגרים איתי או מגדלים אותי
משפחה מורחבת	סבים, דודים, בני דודים ועוד
בן דוד / בת דודה	הילד או הילדה של הדוד או הדודה
משפחה אומנת	משפחה שמגדלת ילד באהבה ודואגת לו
שייכות	ההרגשה שאני חלק ממשהו
המשפחה שבחרתי	אנשים שהם כמו משפחה בשבילי

1 חלק א׳ – הבנת הנקרא

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה המורה הביאה לכיתה?

א) חוט אדום ארוך ב) ספר גדול ג) אבן קטנה ד) תמונה של משפחה

2. מי נמצא במעגל הכי קרוב אליי?

א) שכנים ב) המשפחה הקרובה שגרה איתי ג) חברים מהכיתה ד) המורים בבית הספר

3. מי נמצא במעגל השני?

א) אמא ואבא בלבד ב) סבים, דודים ובני דודים ג) מטפלת וחברים ד) אחים בלבד

4. איך קוראים למעגל של אנשים שהם כמו משפחה?

א) המשפחה הגדולה ב) המשפחה הרחוקה ג) המשפחה שבחרתי ד) המשפחה האמיתית

5. מה רפאל סיפר על השכנה?

א) שהיא לא מכירה אותו ב) שהיא אוספת אותו מבית הספר כמו דודה ג) שהיא גרה רחוק מאוד
ד) שהיא המורה שלו

6. מה מיוחד במשפחה של נוי?

א) יש לה שתי אמהות ואח קטן ב) היא גרה לבד ג) אין לה משפחה מורחבת ד) היא גרה בחוץ לארץ

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	כל המשפחות בסיפור נראות בדיוק אותו דבר	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	יש ילדים שגדלים במשפחה אומנת, וגם זו משפחה אמיתית	☐	☐
3	משפחה מורחבת גרה תמיד קרוב ונפגשת כל יום	☐	☐
4	אצל אביגיל מדברים בבית רק אנגלית	☐	☐
5	אנחנו יכולים להיות גם חלק ממעגלים של אנשים אחרים	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. במעגל הראשון נמצאת המשפחה ה_____

2. דודים, דודות וסבים נמצאים במעגל המשפחה ה_____

3. שכנה שדואגת לילד כמו דודה היא חלק מהמשפחה ש_____

4. הילד או הילדה של הדוד נקראים בן דוד או בת_____

5. משפחה ש_____ מגדלת ילד באהבה ודואגת לו גם בלי קשר דם

6. אצל מלאכו הסבתא מספרת סיפורים על הכפר ב_____

4 חלק ד' – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. משפחה קרובה	___	**א.** סבים, דודים ובני דודים
2. משפחה מורחבת	___	**ב.** שכנה או חבר שהם כמו משפחה
3. משפחה שבחרתי	___	**ג.** ההרגשה שאני חלק ממשהו
4. משפחה אומנת	___	**ד.** אנשים שגרים איתי או מגדלים אותי
5. שייכות	___	**ה.** משפחה שמגדלת ילד באהבה

5 חלק ה' – חושבים וכותבים

ענו בקצרה.

1. ציירו במילים את שלושת המעגלים שלכם – מי נמצא בכל מעגל אצלכם?

2. למה בסיפור משווים את המעגלים לאבן שנזרקת לשלולית?

6 חלק ו' – כתיבה יצירתית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו על אדם אחד מהמעגל שלכם שהוא כמו משפחה בשבילכם, גם אם הוא לא קרוב משפחה. מי הוא ולמה הוא חשוב לכם?

כרטיס יציאה

מה ההבדל בין משפחה קרובה למשפחה מורחבת?

תנו דוגמה אחת למישהו שהוא כמו משפחה אבל לא קרוב משפחה

למה אפשר לומר שכל המשפחות הן משפחות אמיתיות?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀